

BAJA-BÁCSKA

Szerkesztőség az kiadóhivatatal.
FERENCIEK TERE 2 SZÁM

Felolvas szerkesztő és felelős kiadó
Dr. KNEZY LEHEL

Helyben negyedévre 6 pengő.
Helyben egy hónapra 2 pengő

GLÓFIZETÉSI ÁRAK:

A magyarság új történelmi hivatása.

Irta: DR. MARSCHALL FERENC
m. kir. földmívelésügyi államtitkár.

Mikor a hó leple ráborul a magyar földre s betakarja annak széles térségeit, beborítja a magas színvonalú mezőgazdasági kultúra nyáron, ősszel szívet-lelkét gyönyörködötét látványosságait s az ápolat vetések, pirosló gyümölcsök letűnt színpompája helyett végtelen egyforma szomorú pusztaságot sikklik végig tekintelünk: nem tudjuk magunktól elhessegetni a nemzet történelmi katasztrófáinak sötét emlékeit. A rónán végigszámuló vad tatár és török hordák pusztításait, a nyomukban lángbaboruló ligeteket és erdőket, a rabláncra fűzött férfiakat és nőket látjuk a multhoz visszazálló gondolatainkban, mert pillanatra az az érzés fog el, hogy az ország bizonyos részei még mindig a történelmi nagy csapások kifosztottságát sanylik.

Vérezünk, könnyezünk, fogytunk és pusztultunk, elesett legjobbjaink hulláhegyei szolgálták védőbástyául a Nyugatnak, mert ez volt történelmi hivatásunk ebben a Kárpátokkal koszorúzott gyönyörű hazában, mely többször volt számunkra a síralom völgye, mint földi paradíszom.

Nemcsak az ellenség, a pártülés is marcangolta a hazát, de a végső veszély mégis felebrszette az egységes nemzeti öntudatot, ismét talpra állhatunk, hogy kiütze a keleti barbárok hadait, újból elesünk. Az ország ismét ezer sebből vérzik, a haza teste összehasíva, sorunk a társadalmi rendet bomlasztó bosevizmus, hiteltelenség és balkanizmus támadásának kitéve. De éled ismét a nemzeti egység, a magyar erény. A magyar államalkotó bölcsesség, a magasan fejlett kultúra és a tiszta erkölcs megóvta hazánkat a megsemmisüléstől. A szellemi, vallási züllés, a polgári rend ellen támadó rablószelem terjedése elé ismét csak hazánk és sokat szenvedett nemzetünk állítja Nyugat kapujába a legszilárdabb bástyát. Ezek ellen a veszélyek ellen egy új történelmi hivatás tudatában egységbe forr ma a haza minden bü fia. Nagy a veszély, lovagi tornának nincs most itt az ideje. Különösen mikor pán-

céla sem telik. Hiszen ilyen elesett, ennyire szegény és összezabdalt, fegyvertelen, talán sohasem volt a haza, de szellemi erőnk és kultúránk áll most őrt a szomszédból reánk leselkedő veszélyeknek, melylyel Európát, az emberi kultúrának ezt a legmagasabb polcon álló menedékét a műveletlen, erkölcstelen és hitetlen támadók ellen megvédjük.

Mintha a történelmi idők járása megfordult volna. Valamikor karddal a kezünkben álltunk ellent ugyanazoknak a veszélyeknek, amelyek ellen most annak a nyugati erkölcsnek, tudománynak és művészetnek létét kell védenünk, melynek magunk is számottevő részesei vagyunk s melynek védelmét ma szellemi fegyverekkel kell megvívniunk.

Véres ellenzéki terror a nagybaracskai kerület községi képviselőtestületi választásain.

Hétlőn f. hó 29 én volt a községi képviselő testületi tag választás Garán és Nagybaracskán.

Garán két lista küzdött egymással: az egyik a Teleki párti, a másik a Mojzes párti; végül is a Teleki lista győzött óriási fölényvel: éppen ketszerannyi szavazattal, mint amennyit a Mojzes párti lista kapott.

Garán képviselő testületi rendes tagokká választották az I. kerületben Schön Vendelt, Elmer Györgyöt, Elmer Ádámot, Duimov Jakabot, Rutterschmidt Mihályt; póttagokká: Eberhardt Istvánt, Schmidt Jánost, Wohlfart Istvánt.

A II. kerületben rendes tagokká: Karagits Gyulát, Knipf Andrást, Perüts Alajost, Raits Mihályt, Rutterschmidt Györgyöt; póttagokká: Bergerstoch Józsefet és Tomaskov Istvánt.

Igen heves volt a küzdelem Nagybaracskán, ahol az I. kerületben 480 szavazóból lesavazott 426, a II. kerületben 260 szavazóból 223. Itt is két lista futott egymással, a

A magyarságnak ilyképpen új történelmi helyzetében sem szűnt meg az a történelmi hivatás, hogy Kelet és Nyugat kapujában állva őrzője és védője legyen mindanak, ami az európai civilizáció és műveltség teljességét jelenti. E feladatának azonban csak akkor fog tudni megfelelni, ha a benne rejlő értéktartalékokat nemcsak a belső politika, hanem Európának az a feléfordulása is hatékonyá teszi, amely többet lásson a magyarság küzdelmeiben egy náció életéhez ragaszkodásánál, mert az valójában egy fontos európai öröklomás tiszteltemeltő szolgálat.

Ennek a gondolatnak a jegyében indulunk neki az új esztendőnek érezve, hogy míg keményen teljesítjük majd magyar köteleességeinket, ezen köteleességteljesítés egyben hivatva van azon eszmék értékállóságát is biztosítani, amelyek Európa szellemi és gazdasági haladásához mindenkor az építő erőt és akaratot szolgáltatták.

bicskájával homlokon szúrta Stigmann József NEP párti gazdasági elnököt.

Az eset este tíz órakor történt. Tisztára szerencsés véletlennek köszönhető, hogy a kés egy milliméterrel nem hatolt mélyebbre, mert vagy halálos sérülést okozott volna, vagy a sértett szemét oltotta volna ki.

Nem akarunk tendenciát keresni a szerkesztésben, de bizonyos, hogy a sértett a petíciós perben is fontos tanu.

Az ilyen erőszakos eszközök nem alkalmasak arra, hogy a kerület békéjét helyre állítsák, sőt inkább elvadják az embereket egymástól. A kisgazdapárti kortézia adóle szállítást is beígért.

A választás eredményeként az I. kerületben harminc szóval győzött a kisgazdapárti lista; a második kerületben 5 szótöbbséggel a NEP listája.

Tisztújítás és karácsonyi jótékonyosság a bajai vasutasok egyesületében.

A Vasutasok Országos Gazdasági Egyesületének (Voge) bajai csoportja vasárnap délután 4 órakor tartotta a „Frontarcos Szövetség” helyiségében tisztújító közgyűlést, Bodnár Károly főintéző állomáslónok elnökléte alatt.

A közgyűlést megelőzőleg nagy mennyiségű szeretet adományt elemiszert, cipőt osztottak hia szegénysorsban élő kifizetésű alkalmazotlaknak és nyugdíjasoknak.

A budapesti központot Pállich Nándor főtitkár képviselte, aki a szeretetszolgálatok szétosztása alkalmából igen hatóságos és megható beszéddel tartott.

A tisztújítás eredménye a következő volt: Elnök Bodnár Károly állomáslónok, ügyvezető elnök Bácskai István ny. máv. előjáró, alelnök Ocskó István ny. máv. előjáró, főtitkár Garay Simon nyugdíjas, titkárak Ujvári Cseh Kálmán nyugdíjas, Nyáry Károly nyugdíjas, jegyző Ferencz Károly nyugdíjas, Pálfalvi János irodatiszt, pénztárnok Böcsök J. ny. főművezető, pénztári elnökörök Juhász Pál ny. máv. állomásvezető, Barascs Antal ny. irodatiszt, elnöki tanácsstagok Csavajda

Csóka István kisgazdapárti kortes

Kalapot

nyakkendőt, soknit, sálát, esernyőt, **harisnyát, divat pulóvert, keztyűt** retikült, női selyem tricot és svájci fehérneműt, rövidárút

Inget

REINHARDT DIVATCSARNOKBAN

BAJA, Telefon 188. Vasárnapon, mert szépet, jót, olcsón árúsit.

György nyugdíjas, Magyar István ny. műv. intéző, országos híkiöldött Bácskai István ny. elöljáró, zászló-tartó Fontányi János nyugdíjas, Kiss István nyugdíjas, választmányi tagok Baráth Ádám, Bartók Géza, Kovács József, Dikán Imre, Márk-is István, Horváth Péter, Valkai János, Kollár Béla, Dári Sándor, Riegler Mihály, Riegler János, Pal-lér Lajos, Szalma András, Rickert György, Rókus János, Lajos Imre, Zsulfa Béla, Gyenge János, Kos-tyak Mihály, Úrmös Mihály I., pótlagok Horváth István, Juhász Antal, Pacsek Miklós, Laki Ferenc, Maróti Károly, Tamassó István, Rengei Miklós, Úrmös Mihály II., Dráhola Ferenc, Papp Ferenc.

A közgyűlésen gazdasági, jóléti és egyesületi problémákat vitáltak meg.

Ahol a szociális segítséget igazán a krisztusi szeretet diktálja...

P. Jugh Miklós szentferencdi plébános felhívása a Szent Antal-plébánia híveinek.

A bajai közönségnek nem egyszerű, de számtalan ízben volt alkalma tapasztalnia, hogy a szentferencdi nemes szívi plébánosa P. Jugh Miklós mindenütt ott van, ahol a nyomor, az emberi szenvedés és éhség segítségért könyörög.

A ferencesek népszerű plébánosa, most a következő körlevelet intézte, az alóvárosi egyházközség híveivel:

D. a J. Kr.

Kedves Testvérem!

Midőn a lapot meghozza neked a posta, úgy érzed, hogy kezemet kezben tartod és hallold kérő szómat: Szeresd a Szegényt! Szívesen fogadd házádnál az alamizsna gyűjtőt!

Testvérek! Az egyetlen gazdaság a szivgazdasága, mert az ember valóságosan és igazán semmit sem bírhat, csak: önmagát. Mit értehat az embernek, ha minden van, — de szíve nincs? Pedig Krisztus minden embernek hozott le kincset az ég-ből: emberszívét! Ő azt akarja, hogy semmiféle földi tulajdon ne nőjön szívehusához és senkit sem vessenek meg azért, mert semmije sincsen, — és senkit sem becsüljenek meg azért, mert valamije van. Krisztus fakasztani akarta a tehető-ség szívében a szeretet őfolyamát, hogy testvérlátó szemekkel nézzenek a rongyosokra és éhezőkre.

Ez Krisztus Jézus szociálizmusa. Krisztus a könnyeken át nézte a világot. Ő azért jött, hogy a szegényeket osztályharc nélkül is gazdagokká és jólakottakká tegye. Ő azért jött, hogy a szenvedést, a könnyeket kevesbitse; ezért nem jött ő maga se üres kézzel a földre, azért hozott le magával: alamizsnát,

kenyeret és csodát... Ez Isten országa! Ő, nézzünk körül csak az emberi nyomor roppant körképén — és ismerjük be, hogy még nagy távolban ködlük: az Isten országa. Tizenkilenc évszázad mulott el, de még Krisztus homlokáról ma sem vették le a töviskoszorút...

És nem vették le az ember homlokáról sem... Elaludt a tűz, amelyet gyújtani

jöttél ember szíveiben itt a földön. Keresztények vagyunk-e mi még? Miatyánk! Isten... jöjjön el a Te országod!... Testvér! legyen szíved mindhalálig.

Baja, 1935. december 25-én.
P. Jugh Miklós.
ferencr. pléb.

Reméljük, hogy a felszólításnak meg lesz a kívánt eredménye.

Bleyer Jakab szerepe a német kérdésben.

Bleyer Jakab meghalt s ha most a leszármazói által Mchely Lajos egyetemi tanár ellen indított rágalmazási perrel foglalkozunk, ezt nem azért tesszük, mert Bleyer Jaka politikai szereplését akarjuk bírálni, hanem azért, mert rá akarunk mutatni az élők magatartására, akik néhai Bleyer Jakabbal való kapcsolataikat politikai tőkének használták ki.

A kir. törvényes ítélete megállapította, hogy Bleyer Jakab máséknál beszélt a törvényhozásban és máséknál künn a nép között. Arról a működéséről, melyet a nép között, a népgyűlések hordón fejtett ki néhai Bleyer Jakab, megállapította a bíróság, hogy méltán válhatta ki a magyarok ellenszenvét és hogy működésével nem szolgált a magyar állameszmét; de nem szolgált a kisebbségek bekéjét sem.

Nem elfogult pártlap állapította meg ezeket a tényeket, hanem a független magyar bíróság.

Mi két ízben találkoztunk az élő Bleyer Jakabbal; először akkor, amikor öt hat évvel ezelőtt Sáfrány István volt népmivelési titkár a Független Magyarország hasábjain heves támadást intézett Bleyer Jakab

ellen népgyűlési beszédei miatt; Bleyer Jakab rágalmazási pert indított a cikk szerzője s a lap ellen a bajai kir. törvényszék előtt.

Sáfrán István cikke állításainak valóságát bizonyítani óhajtotta; a kir. törvényszék el is rendelte a valóság bizonyítását, azonban erre még sem kerülhetett a sor, mert a perbe beleavatkozott gróf Bethlen István, akkori miniszterelnök; felhívta Balku Gyula főispánt s rajla keresztül kiterőszakolta, hogy egy „léves információ” szokásos rekti fíklálás nyilatkozatot adjon Sáfrán István.

Sáfrány István akkori cikkeinek is az volt a vezérgondolata, hogy Bleyer Jakab vidéki szerepléseiben nem szolgált a magyar állameszmét, de különösen nem a német anyanyelvű testvéreinkkel való békes együttműködés gondolatát.

Másodszor akkor találkoztunk néhai Bleyer Jakabbal, amikor mintegy két év előtt lenn járt Bácsalmáson s ott egy német aratási ünnepélyt tartott. Ezzel az aratási ünnepélyvel kapcsolatban megírtuk, hogy beszéde magyar nemzeti szempontból ki fogárolható volt; de különösen azt emeltük ki, hogy a hazájával, anyagi

körülményeivel elégedett, teljes polgári jogainak élvezetében álló bácskai német testvéreink lelkében az elégedetlenség magvait hintette el s a bizalmatlanság üszkét lobbantotta lángra az addig békes egyetértésben élt magyar és német anyanyelvű polgáraink között. Azt is megírtuk, hogy a német Bund az ő működése következtében erősödött meg Bácskában.

De a fentiekkel kívül azt is megírtuk, hogy ezen a német aratási ünnepélyen részt vettek dr. Szauerborn Károly és dr. Moizes János akkori országgyűlési képviselők is. Mindkettőnek részvételét kifogásoltuk, de különösen erős bíráat tárgyává tettük, hogy a szinmagyar dr. Moizes János is megjelent ezen „a magyar állameszmét nem szolgáló” arató gyűlésen. A legjobban kifogásolható volt azonban az a csalafintaság, hogy a kormányparti Bleyer Jakab által rendezett, állítólag „kulturcélkat szolgáló” aratási ünnepélyen, két kiszagdpárti képviselő vett részt és a tatabányai megadarasi magyarokat, sőt néhány nagybaracskai magyart is azon a címen vittek el a német kulturbund égisze alatt rendezett aratási ünnepélyre, hogy az kiszagdpárti népgyűlés.

Szegezzük már most le, hogy a Bleyer Jakab vidéki népgyűlései nem szolgálták a magyar állameszmét; így ezek között nem szolgált az említett bácsalmási arató ünnepély sem; de szegezzük le azt is, hogy a Független Magyarország öt hat hasábos cikkben méltatta a bácsalmási ünnepélyt, melyen két főmunkatársa: dr. Szauerborn Károly és dr. Moizes János igen tevékeny részt vett.

Ennek a cikknek a tvszéki ítéleten felül aktualitást még az ad, hogy egész Bácskában, de Dunántulon élő német testvéreink között is még mindig igyekeznek a német gondolatot a szükségképi kiszagdpártisággal összekeverni. Jó lesz ezt magyar és német testvéreinknek egyaránt jól megjegyezni.

Az idei tél szövetszenzációja az „Elertex” és „Elersupertex”

kiváló öltöny, sport és kosztümszövet nem gyűrődik, nem fényesedik,

elegáns, olcsó és jó.

Szavatoltan tengerentuli gyapjuból készülnek,

Baja és környékének kizárólag Reich Farkas Fial-nál.

— Cserkészkarácsony a reál-gimnáziumba. Vasárnap délután volt a Ciszterci Rend bajai III. Béla reál-gimnáziuma Damjanich cserkész-csapatának műsoros tombola és tea délutánja. A cserkésztea programja szépen sikerült. A műsor közben Barta Lénárd parancsnok intézett nemes tónusú beszédet az ünnepelő közönséghez. A tea alkalmából a cserkészcsapat megajándékozta szegénysorsu tagjait.

A telepítés.

A telepítési törvényjavaslat ott fekszik az érdekeltek asztalán; mindenki hozzászólnak. Statisztikák készülnek arról, hogy nagybirtok, vagy kis- és középbirtokrendszer mellett hoz-e a föld több jövedelme?

A nagybirtokosok természetesen azt vitatják, hogy a nagybirtok a nagytöke előnyeit bírja; a kisbirtokosok pedig a maguk igazát erősítik; valószínű, hogy mind a két álláspontban van valami igazság.

Ezektől a statisztikáktól eltérőleg azt hisszük, hogy alapjában annak a módszeres német észjárásnak van igaza, amely pontosan kiszámítja, hogy négyzetkilométerenként mekkora a népsűrűség s azután ehhez képest foglal állást a telepítés kérdésében.

Ezzel azonban nem akarunk a telepítési javaslattal foglalkozni, hanem inkább visszazérünk a történelembe s kétszáz esztendő latifundiumos telepítéseit soroljuk fel. Lényegileg a nagybirtokok adományozása is telepítés volt; lássuk mennyiben voltak a habsburgok a nagy telepítéseknek a magyar nemzeti szempontokra figyelemmel.

Mária Terézia 1741. évi decretumának 15. cikke ugyan úgy szól, hogy: "Ő királyi szent felsége az ország és a hozzá kapcsolt részek karainak és rendjeinek alázatos kérelmére kegyelmesen beleegyezett és jószágosan elhatározta, hogy az ország törvényeinek rendelkezése szerint mindenféle, úgy egyházi, mint világi javadalmakat a király és az ország íránt magukat érdemesített magyaroknak fogja adományozni", mégis csak igazán elvértve találunk magyar embert a latifundiumos telepítések között. A birtok adományozások magukban állampolgárságot nem adtak. Hogy ebben se legyen hiány, honfiusították a megadományozottakat.

1741-ben honfiusította a törvény: Ioharingiai Károly Sándor herceget, Ferenc herceget, Dietrichstein János, Ferenc Gottfried, Kinszky Fülöp József, Schönborn Ferenc Er-

Karácsonyra és Újévre kitünő fehér és siller FAJBOROKAT olcsó reklámárban árúsít: SINGER, Szent Antal-utca 1.

vin, Merzy Antal Ignác, Lyburg Styrum Sándor grófokat;

1751-ben Odessalhi Liviusz herceget, Königsberg Károly Siegfried, Windischgrätz József Ferenc, Traun Ferenc József, Dernath Gouthardt József, Berchthold Antal, Koch Ignác, Tausainet Ferenc grófokat;

1764-ben Khevenhüller Metsch József herceget; Daun Lipót grófot, Migazzy Kristóf bibornokot, Colledó Rudolf herceget, Salm Antal, Chotek János, Clerici Antal grófokat, Villand Perlas Ferenc, Sauer Kajetán, Eltz Kempenich Kázmér, Lamberg Ferenc Antal, Castiglion Eudém, Sermage Troylus, Aspermont János, Gobert, Nény Kornél grófokat, Pachmann György, Wöber Ágost, Lopreszty Rochus bárókat;

1790-ben Józsiás fejedelem, Szász-Coburg herceget, Waldeck Keresztély herceget, Gemingen Zsigmond bárót Clerfait Károly, Soro János grófokat, Spielmann Antal, Born Ignác, Mitrovsky Károly, Wartensleben Vilmos, Lamberg Fülöp és József grófokat, Durville Károly, Mesnil József, Kuhner János, Wenkheim József, Brudern József bárókat, de la Motte Antal, Chamara János, Antal grófokat, Manfredini Frigyes őrgrófot;

1792-ben Colledó Ferenc és József, Pellegri Károly grófokat, Blankenstein Ernő, Wallisch Kristóf, Blainville Kristóf, Bolza Péter bárókat, Sickingen Vilmos, Lamberti Kamill grófokat, Mayer Albert, Schloisnigg ker. János, Puchler József, Gabelkoven Zsigmond, Brudern József bárókat;

1802. évben Kolloviráth Lipót, Pergen János, Saurau Ferenc, Ferraris József, Thugut Ferenc, Westertetten Bekers József, Lodron Ferenc, Maufredini Lajos, Auerberg Kajetán, Hiller János, Degetmann

Bernát, Schlaun Móric, Myllinsz Antal, de Zasse Ferenc, Schröffel Ignác, Krausberg Ferenc, Walterskirchen György, Vorberg Károly, Mocsenigó Alajos, Markovics Miklós grófokat és bárókat;

1805-ben Csartorniszky Ádám herceget; Desfours Ferenc, Lilien József, Osorói Márton, Vehring Gerhard grófokat és bárókat;

1827-ben Metternich Kelemen herceget, Steinlein Eduard, Stift András, Kutsera János bárókat, Ferdinand Szász Goburg Gotha, Hohenzollern Hechmigen hercegeket, Bissingen Nippenburg Ferdinand, Frumont János, Nugent Laval, Fechtig Ferdinand. Hoyos János grófokat.

Még folytathatnánk a felsorolást, bár az 1827. esztendő után már erősen apadnak a honosítások.

Az így honosított mágnás családok kilenc-tized része katonai és udvari szolgálataik jutalmául kapták birtokukat.

Enek dacára meglepő, hogy ha a Ludovika Akadémia felállítására

szükségelt összegek adományozóinak névsorát végignézzük, nagyon kevés névvel találkozunk a fenn megnevezett honfiusítottak közül.

Köztudomású ugyanis, az 1808. évi VI. t. c., amely a Ludovika Akadémia felállítását elhatározta, egyuttal felhívást intézett a magyar rendekhez, hogy a szükséges összeget közadakozás után gyűjtsék össze.

Ugyeszőlván az egész építkezési összeget az akkori magyarság adta össze. idegen nevű adakozót alig lehet találni.

Érdekes adat, hogy Bacsaból almási Rudics Máté, Bácsvárnegyke köveite 5000 forint, báró Podmaniczky Frigyes a megye főispánja 2000 forint, borsodi és katymári Latinovits János 1000 forint, Polinperger József és György 10.000 forint, Turszky András csatornatársasági elnök 1000 forint, Geramb Julia báróné férjezett Redl Ferencné 1200 forint, pacseri Odry András, első alispán 200 forint, Deáky János 200 forint adományozott.

A mágnás családok között akad sok, amely teljesen elmagyarosodott; mégis reméljük az új telepítés azt a földmivelő réteget fogja megerősíteni, mely ősidőktől fogva magyar s amelynek terjeszkedését sok helyen erősen akadályozza a nagy latifundium.

Megverte a janoshalmi kisfiut, majd ellopta a kerékpárját.

Janoshalmán nov. 21-én Katus István 10 esztendő kisfiu kerékpáron haladt az utcán. A kisfiu egyik néptelebb utcába tért, amikor hirtelen elébe toppant egy ember és követelte, hogy adja neki a kerékpárt.

A megszeppent kisfiu tiltakozott a kívánság végrehajtása ellen, mire az ismeretlen utonálló erőszakkal leemelte a kerékpárról, megverte azután tovább állt a géppel.

Feljelentés folytán a csendőrség nyomozni kezdett az

utonálló kerékpártolvaj után és csakhamar kiderült, hogy az illető azonos Farkas Antal janoshalmi lakossal.

Farkast a törvényszék elé állították, ahol a vádlott kétségbeesetten tiltakozott a terhére rótt bűncselekmény ellen.

A tegnapi megtartott főtárgyaláson Farkas Antalt zsarolás bűntetteiben mondotta ki bűnösnek a törvényszék dr. Linzer tanácsa és 3 hónapi fogházra ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Bátran lépjen

SCHMOLL
pasta

védi
cipőjét

**Minden mulandó,
Az ékszer maradandó.
Ékszer órát karácsonyi ajándéknak.**

SZIKLAI MÁRTON
órás és ékszerésznel.
Erzsébet királyné-utca 21.

Régi ékszereket, tört aranyat és briliánsköveket a legmagasabb áron veszek.

Mindenféle arany és ezüst ékszerek raktáron.

Prima sweizi kar- és zsebórák. — Tisztviselőknek igen kedvező részletfizetésre is.

**Kerülje a fölösleges bosszankodást pontatlanul járó órájával.
Óra vásárlás és javítás csak szakembernél.**

Pontosan járó férfi és női karórák 2 évi jótállással már 6 pengőtől.

Ne csüggedj testvérem . . .

Írta: Olah Sándor

*Ne csüggedj testvérem
Túl a rabhatáron,
Szent karácsony estjén,
Eltitpot hazudón.*

*Gyűjtsd össze virágát
Bánatos szivednek,
Lilium hallását
Szenvedő lelhednek.*

*Ne csüggedj, de bízzál
A jóságos Istenben,
Megsegít ő mindíg
Lankadó hitedben.
Bíva-bízzál benne
Szereti az árvát,
Elhagyott magyarnak
Szíve dobbanását.*

*Lesz még téli napra
Szép virágos hajnal,
Lesz még magyar égen
Fényt árasztó csillag.
Lesz még magyar Erdély.
Kolozsvár és Kassa,
Felvirrad a nap ránk,
Szegény magyarokra.*

Száz százaléig befolyt Baja városnak az ideai esztendőre kivetett közadó tartozása.

Baja városánál az adófizetések mostani állapota igen kedvező. Esztendők óta nem mutat ilyen előnyös képet az adóbeszolgáltatás mint éppen az ideai év decemберében.

Illetékes helyen úgy értesültünk, hogy az együttesen kezelt közadók 1935. évi előírása száz százaléig befolyt. A közönség adófizetési készsége olyan örömdetesesen javult, hogy összesen mintegy 1 millió pengőre emelkedett az ideai adóbeszolgáltatás összege.

Ezt a nagyon kedvező állapotot azonban erősen lerontja, hogy a múlt évi hátralék ösz-

szege is 864.000 pengő, ami miatt a városra az anyagi felülköltséget ki is mondták.

Különben a befizetésekről teljes képet már csak decemбер végével, a naptári év bezárásakor lehet kapni.

Bácsmegeye községeiben úgy értesültünk, szintén erős lendülettel megindult az adóbeszolgáltatás. Az egyes községek között azonban nagy differenciák mutatkoznak az adóbefizetések illetőleg. Természetesen a teljes eredményt még itt sem látni, ez már csak az év végén fog megmutatkozni.

Unalmában a távirópózna porcellán figuráira lövöldözött és kapott érte egy heti fogházat.

Nem mindennapi mulatságot eszelt ki a maga számára Kiss Vencel jánoshalmi gazdasági cseléd. Kiss Vencel a gazdája gulyáját őrizte és igen elfogta az unalom. Mivelhogy legelgető körutja éppen a táviró vezeték felé vitte, elkezdte dobálgatni a póznákra erősített szigeteleő porcellánokat. A kisfigurák a remek találatlól egy-

más után hullottak alá a magasból. Kiss Vencel a sikertől víszemzet kapott és derekas pusztitást végezett bennük.

Az irtóhadjárathba a hatóság is beleszolt és a törvényesék különvéleményet legnagyobb sajnálatra azzal fejezte ki, hogy a leendő céllövészt tegnap egy heti fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Törvényszék elé kerültek a szentistváni paprikatolvajok és az orgazda korcsmáros.

Az elmúlt télen sorozatos paprikatolvajlások fordultak elő Szentistvánon. Egyre másra jelentették a paprika termelő gazdák, hogy a nyitott folyosókon fűzérbe rakott paprika állományukat állandóan dézsalmálják, érzékeny kárt okozva ezzel az érdekelteknek. A rendőrség nek később sikerült a tolvajokat Bisztriczky István és Nagy Márton rovolttmultu munkanélküliek személyében elfogni.

Bisztriczky és Nagy a rendőri krónikáknak is régi ismerősei és a paprikaügy ismét a törvényszék elé vitte őket.

Tegnap volt a két paprikatolvaj ügyében a tárgyalás, akik a vád szerint megmászák a kerítéseket és az eresz alól leakasztották a jól

értékesíthető fűzér paprikákat. A zsákmányt elvitték Paszterkó József Budapesti uti korcsmárhoz, aki a paprikaszállítmányt eladta, a pénzen azután megosztátsk.

Bisztriczky István és Nagy Márton ellen lopás büntetle, Paszterkó ellen orgazdaság büntetle miatt emeltek vádat. A tárgyalást azonban bizonyításkiegészítés végett elnapolták. Az ítélethirdetés decemбер 30-án lesz.

Karácsonyra

legalkalmasabb ajándékot
Szabó Géza
puskaművesnél vásárolhat
Erzsébet királyné-utca 13.

A legújabb **Philips** RÁDIÓK is

Bruszt-nál

szerezhetők be a legelőnyösebben!
Orion, Philips, Standard, **RAKTARA**.
Telefunken gépek nagy

Legszebb **KARÁCSONYI** ajándék

ZSOLNAY EOSIN

disztárgy.

Kapható: eredeti gyári áron

SCHNETZER ERNŐ

üveg- és porcellánkereskedésében.

URÁNIA

25. Karácsony két napján napi négy előadásban
26.
27.
28.

a legnagyobb,
a legszebb,
legsikerültebb

magyar film

BUDAI cukrászda

Romantikus vigjáték 12 f.

Kulturfilm és

Hiradó

CORSO

**25., szerdán
26 csütörtökön.**

A leghatalmasabb méretű karácsonyi műsor

ABDUL HAMID a vörös szultán

A legérdekesebb és legizgalmasabb kémfilm 16 felv.

Három főszereplő:

**Fritz Kortner
Nils Asther
Adriene Ames**

Burleszk és hiradó kiegészítés.

HIREK.

- December 24 én délután 4 óraker karácsonya ünnepe a köz-kórházban.
- December 24 én délután 4 óraker rabok karácsonya ünnepe a fogházban.
- December 24 én este 8 óraker a BMTE táncos műsoros teatije a Központban.
- December 26 án délután fél 4 óraker karácsonyi ünnepség a kórházban.
- December 26 án délután 4 óraker az alsóvárosi Szent Klára Leánykör előadása az Alsóvárosi Olvasókörben.
- December 25-én d. u. 4 óraker a Hófehérke gyermekelőadás a Központban.
- December hó 26 án d. u. 5 órai kezdettel az Ir. Leányegylet teadallattal rendez a Nemzeti Szalódban.
- December 26 án délután 6 óraker karácsonya ünnepe a Katolikus Egyesülés székházában.
- December 26-án délután 3 óraker a Kereskedelmi Kaszinó rendkívüli közgyűlése az egyesületi székházban.
- December 28 án este 8 óraker a Bajai Daloskór hangversenye és táncestje a Nemzetiben.
- December 31 én este 8 óraker Szilveszter estély és előadás az Ipartestületben.
- December 31-én este 9 óraker a Nemzeti Kaszinó Szilveszterestélye.
- December 31-én este 9 óraker házbál a Legényegyletben.
- December 31-én este fél 9 óraker a Bajai Kereskedő Ifjak és Magánítviselőik Eglete és a Bajai Sport Egylet Szilveszterestélye a Nemzetiben.

— **Előfizetőinknek, olvasóinknak, és hirdetőinknek, kellemes karácsonyi ünnepeket kíván: Baja-Bácska szerkesztősége és kiadóhivatala.**

— **Házasság.** Nesselroth Márta Bajer, Ledofsky István gyógyszerész Nagykanizsa—Kiskőrös, 1935. december hó 22 én házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

— **Dr. Antal István m. kir. igazságügyi államtitkár, sajtófőnök kitüntetésé.** A kormányzó dr. Antal István, m. kir. államtitkár, sajtófőnököt e minőségben kifejtett közérdekű munkásságáért II. osztályú érdemkereszttel a csillagokkal tüntette ki.

— **Vitéz Marton Béla orsz. képviselőt, a NEP országos főtitkárát a kormányzó II. osztályú érdemkereszttel tüntette ki.** Vitéz Marton Béla orsz. gyűl. képviselőt a kormányzó a közélet és a közgazdasági élet terén szerzett érdemei elismeréséül II. osztályú érdemkereszttel tüntette ki.

— **Kultúrelőadás Katymáron és Bácsbokodon.** A Bajer-Bácskai Közművelődési Egyesület előadó gárdája dr. Gondán Felicián csiz. tanár vezetésével a múlt hétén Katymáron és Bácsbokodon szép sikerű hazafias tárgyú előadást rendezett. Az előadást nagyszámú közönség nézte végig.

A vér felfrissítése

céljából — kiváltáshoz közhéporu férfiaknak és nőknek — ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűtvet inni. Világosra rendkívül az orvosok a valódi **Ferenc József** víz használatát, mert szabalyozza a bélműködést, előmozdítja a gyomoremésztést, fokozza az anyagcserét, javítja a vérkeringést, megnyugtatja az idegeket, egészséges álmot hoz és ezáltal új életet teremt.

— **Karácsony a Napközi Gyermekekothonban.** Tegnap délután hangulatos kis gyermekünnepség volt a bajai Napközi Gyermekekothonban. A kicsikéhez ellátogatott a Jézuska és a pompás karácsonya alatt kedves kis apróságokkal, játékokkal és kukorral ajándékozta meg őket. A hangulatos ünnepségen megjelent a város részéről Vámos József közigyám és dr. Horváth István aljegyző.

— **Az alsóvárosi Szent Klára Leánykör első nyilvános szereplése.** A nemrégiben alakult, de a rövid idő alatt is legnépesebb fejlődő bajai alsóvárosi, úgynevezett Szent Klára Leánykör első nyilvános szereplésére készül. A Leánykör a sikeresen befejezett táncanfolyam után most lép először a nyilvánosság elé. Karácsony másodnapján délután 4 óraker az Alsóvárosi Keresztény Olvasókörben hazafias irredentá tárgyú előadást rendez a Leánykör. A színdarabot Prágay Erzsébet és Vadányi Klára tanítónők, a Leánykör lelkes vezetői készítik elő sok szeretettel és hozzáértéssel. Nemcsak az ágilis rendezők, de a szereplők is mindent elkövetnek, hogy a Leánykörnek ez az első nyilvános programja jól sikerüljön.

— **A Nemzeti Egység karácsonyi adománya.** A Nemzeti Egység bajai szervezetének szentistváni csoportja tegnap délután osztotta szét karácsonyi adományát, mely főképpen a csoport módosabb tagjainak gyűjtéséből eredi.

... facsemetéket is cyánozok!

Füredi Sándor okl. vegyész-mérnök cyánozó vállalata, Bajer, Cifrusz Ferenc-utca 12. Lakásvizsgálattal megbizva: Liska és Hiedeg szobafestők, Katona József-utca 3. szám. A lakásvizsgálata díjtalan.

— **Ha fája a feje és szédül, ha felettséget, belizalmat, gyomorerést, nértőlátsit, szorongást vagy szívudobogást érez, igyék minél előbb baloldi „**Ferenc József**” keserűtvet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epekiválást fokozza, az anyagcserét megállítja és a vérkeringést felfrissíti.**

— **Külfönbjárattal** burtozott szoba kiadó. Érdeklődni lehet Türr István-utca 3. sz. alatt.

— **A Nemzeti Egység karácsonyi segélyezése.** A Nemzeti Egység bajai szervezetének szentistváni csoportja tegnap délután osztotta szét karácsonyi segélyajándékait, mely az országgyűlési képviselő és a csoport módosabb tagjainak adományából és gyűjtéséből eredi. Pártállásra való tekintet nélkül, mintegy 50 rászoruló családöt tegyített meg. Négy mássa burgonyát, egy mássa lisztet, fél mássa kenyert, egy bödön zsirt, husz kg. kockacukrot, 10 kg. háziszappant, 15 kg. marhabust, sok cukorkát, 6 pár teljesen új bakancsöt és gyermekcipőt és 10 öltözöt gyermekruhát osztottak szét.

A szétosztás a pártcsoport otthonában kis ünnepség keretében történt meg, ahol Jászlics Bela titkár rövid beszéd keretében nyújtotta át a karácsonyi ajándékokat. A Nemzeti Egység szentistváni csoportja, mely főképpen gazdákból és földmunkásokból áll, mint anyai mászszor, ugy ez alkalommal is a nemzeti szolidaritás gondolatát akarja szolgálni.

Laptulajdonos:
Dr. KNEZY LEHEL.

varázsszönyeg.
A VARÁZSLÓ PEDIG A:
Tündérújjak,

MERT A 1440-ÉRT EGÉSZ ÉVEN AT KÜLDI A POMPÁS LAPOT ES EZENÁRIVÓL ADJA A *REMEK

SZÖNYEGAJÁNDÉKOT!

Minden előfizetőjének 90x60 cm. nagyságu

**MŰVESZIES RAJZU
KELIMSZÖNYEGET**

AD AJÁNDÉKBA A TÜNDERUJJAK.

A Lakaos Artur művész-tanár tervei szerint készült szönyeghez a pompás festésű valódi guapufonalat a **HAZAI FESŰSOFÓNÓ** és **SZÖVÖGYÁR** különös gondallal guártotta.

A TÜNDERUJJAK

Magyar Kézimunka Újság előfizetői díja egy évre P 14.40. Az összeg beérkezte után nyomban kiadjuk az abszolút értékes ajándéköt. A részletekben öltözötök részére pedig félreteszük az

Minden komoly kézimunkaüzlet felvevő előfizetőseket

Előfizetést felvevő:

Breuer Miksa, Huszár Arnold és Szilágyi Ióna kézimunka üzlete.

T. TÜNDERUJJAK

Bocsi. Szerviz-lér 3. Tel: 81-8-40.

Mutassd be nekem is díjjalanul a szönyegöt. Küld nekem mutatóványzádmöt és részletes leírásot.

Név: .....

Foglalkozás: .....

Cím: .....

ABBÓL AZ ALKALOMBÓL,
hogy cégünk

60 éves

jubileumához érkezett

NAGY

**Karácsonyi
vásárt**

rendeztünk.

Kész női ruhák, kabátok, női kalapok, fehérműek és gyermek ruhák gazdag választékban.

LOVENSTEIN FRIGYES
(Városháza.)

Ha szépen, jól és olcsón
akar öltözködni

**ruháit
csináltassa**

Máté Lajos
férfi szabónál
(Sugóvicapart).

**HIRDETÉSEKET FELVESZ
A NYOMDAVÁLLALAT.**

**Ejjeli
szolgálatot tart**

reggel fél 8 óráig és
vasárnap d. u. nyitva
dec. 23-tól dec. 30-ig.

**GYARMATI EMIL
Dr. MAKRAY LÁSZLÓ**
gyógyszertára.

2 éves szurkosnyár
fűz hasáb
akác ..
szil ..
kőris ..
és gömb
vegyes aprított
kemény tűzifa

DOROGI

sajtolt kokszt, tojás szén,
dió szén

raktárról a legolcsóbb napi
árban azonnal szállít

GRÜNHUT és TÁRSA BAJA.
Telefon 160.

Saját termelésű tűzifa:

**2 éves
vágású**

I^a száraz

akác hasábfát
kőris ..
tölgy ..
szil ..
szurkos nyár hasábfát
fűz hasábfát
kemény gömbfát
lágú ..
aprított akácfát
aprított tölgy és szilfát

a legolcsóbb napi árban házhoz
szállítunk.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Wiesel Sándor és Fia

fatermelők és tűzifanagykereskedők

Telefon : **BAJA** Telefon :
tűzifa telep 195. Haynald-u. 13. városi iroda 42.

VÉRTES szénkereskedelmi **BAJAI FIÓKJA**
részvénytársaság
Telefon 52. Ferenciek-tere 2. Telefon 52.

Kályhafűtésre használjon
tatai tojásbrikettet,
kokszbrikettet, tatai szalonszenet,
budapesti elsőrendű gázkoksztot.

Ipari szén szeszgyáarak, téglagyáarak, gőzmalmok és
üzemek részére kitűnő minőségben. Eladás nagyban és
kicsinyben házhoz szállítva.

Csukott bérautó 6
személyes

Minden időben bárhova legelőnyösebben
megrendelhető **Laky bérautósnál.**

Telefon 375. — Baja, Kigyó-utca 18. szám.

Ha utazni akar

kényelmes csukott kocsiban,
hívja fel telefon : **314-et.**

VANCSIK bérautós.

Éjjel is rendelhető!

MEGNYITOTTUK

ujjonnan berendezett
fűszer- és csemege üzletünket

(A megyeházával szemben).

Felvágottak, sajt, vaj, sajtátpörkölésű friss kávé,
cukorkák, terményárak és mindennemű háztartási
cikkek.

Magunkat a nagyérdemű közönség szíves pártfo-
gásába ajánlva maradunk mély tisztelettel

Cseh és Tölgyesi
fűszerkereskedők

Bakanek és Goldberger

könyvnyomdája

Baja, Ferenciek-tere 2. szám.

NYOMTATVÁNYOK

**PLAKÁT
REKLÁM
IRODAI**

és kereskedelmi nyomtatványok
jutányos áron, a legizlésebb és
modern kivitelben készülnek.